LİDAŞDER
TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPO ve
YETKİLİ SINIFLANDIRICI ŞİRKETLERİ DERNEĞİ

LİSANSLI DEPOCULUK ve HUBUBAT PİYASALARI KONGRESİ

SONUÇ RAPORU

08-11 Aralık 2022, Antalya

Değerli Üyeler ve Sektör Paydaşlarımız,

Tarım Ürünleri Lisanslı Depo ve Yetkili Sınıflandırıcı Şirketleri Derneği (LİDAŞDER) Lisanslı Depoculuk ve Yetkili Sınıflandırıcılık faaliyetlerinin etkinleştirilmesi ve geliştirilmesi sağlamak, karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik çalışmak, sorunları ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına ileterek çözüm üretmek, üyelerimiz arasındaki dayanışmayı sağlamak, hak ve çıkarlarını korumak amacı ile 2014 yılında kurulmuş olup, 121 üyesi bulunmaktadır.

Derneğimiz, **"Lisanslı Depoculuk Ve Hububat Piyasaları"** konulu ilk kongresini 8-11 Aralık 2022 tarihinde Antalya Cornelia Diamond Otel'de i 456 kişinin katılımıyla düzenlemiştir.

Kongrenin düzenlenmesine ilişkin Yönetim Kurulu kararımızı müteakip 2 ay içerisinde gerekli tüm hazırlıkları tamamlayarak, başarıyla gerçekleştirmiş olmamızdan duyduğum memnuniyeti belirtmek isterim.

Ayrıca; kongremize katılım sağlayarak bizleri onurlandıran ve açılış konuşması yapan
Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Sezai UÇARMAK'a,
Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Sayın İbrahim YUMAKLI'ya,
TOBB Başkan Yardımcısı Sayın Selçuk ÖZTÜRK'e,
TMO Genel Müdürü Sayın Ahmet GÜLDAL'a,
TUSAF Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Haluk TEZCAN'a
TÜRKİYEM-BİR Yönetim Kurulu Başkanı Sayın M. Ülkü KARAKUŞ'a,
ve konusunda uzman, verdiği bilgi ve yaptığı sunumlarla katılımcıların taktirini kazanan tüm panelistlerimize, yoğun katılım sağlayarak bizlere güç veren üye ve sektör paydaşlarımıza, sponsorlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Kongrede panelist ve katılımcılar tarafından lisanslı depoculuk ve yetkili sınıflandırıcılık her yönüyle değerlendirilmiş ve tartışılmıştır. Kongrede yapılan tüm sunumlar ve konuşmalar www.lidasder.org.tr web sayfamızda yayınlamıştır. Ayrıca tüm sunum ve konuşmaların özeti olan bu rapor istifadenize sunulmuştur. Bu raporda belirtilen konularda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının gerekli çalışmaları yapacağına, lisanslı depo işletmelerimizin de belirtilen hususları göz önünde bulundurarak bundan sonraki faaliyetlerini sürdüreceğine olan inancım tamdır.

İnşallah iki yıl sonra 2024 yılında düzenlemeyi planladığımız ikinci kongremizde yeniden görüşmek dileğiyle,

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

SERDAR GENÇ
LİDAŞDER Yönetim Kurulu Başkanı

1. LİSANSLI DEPOCULUK KONUSUNDAKİ TEMENNİ, GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

1.1 Lisanslı depoculuk; sanayici, yatırımcı ve devlet işbirliğiyle yapılmış Türkiye'nin örnek bir projesidir.
1.2 Un sanayicilerinin lisanslı depolar aracılığıyla 12 ay süre boyunca ürüne ulaşabiliyor olması hem kalite hem fiyat anlamında çok kıymetlidir.
1.3 Lisanslı depoculuk sistemi, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından hayati öneme sahiptir.
1.4 Lisanslı depolar tarımın barajlarıdır.
1.5 Lisanslı depoculuk sisteminin ve TÜRİB'in ilk kazananı eğer çiftçiyse, ikinci kazananı da değirmencidir, sanayicidir.
1.6 Gerçek bir değirmenci, gerçek bir sanayici 12 ay boyunca ihtiyacı olan kalitede mal almak ister, lisanslı depolar ve TÜRİB gerçekten bunu sağlamaktadır.
1.7 Türkiye'de lisanslı depo kapasitesinin 20 milyon tona ulaşması gerekmektedir.
1.8 Lisanslı depoculuk sistemi ile;

1.8.1 Ürünler daha kayıt altına alınmakta,
1.8.2 Miktar ve kalite kayıpları azaltılmakta,
1.8.3 Ürünler, tüm risklere karşı sigortalanmakta,
1.8.4 Kamu depo yatırımı yapmak zorunda kalmamakta,
1.8.5 Küresel risklerde yeterli depo kapasitesi ve arz güvenliği sağlanmakta,
1.8.6 Çiftçilerimizin ürünlerini satarken sıra bekleme, randevu ve yer sıkıntıları kalkmakta,
1.8.7 Çiftçiler ürününü sattığında tahsilat sorunu yaşamamakta,
1.8.8 Çiftçilerin ürünlerine talep artmakta ve değerlenmekte,
1.8.9 Sanayici ve esnafın depo yatırım ve stok yönetimiyle uğraşmasına gerek kalmamakta,
1.8.10 Elektronik ortamda güvenli ticaret sağlanmış, olmaktadır.

1.9 Türkiye olarak yakın zamanda belirli bir depo kapasitesine ulaşılarak bölgemizde bir lojistik üssü haline gelinebileceği düşünülmektedir.
1.10 TÜRİB'in geleceğe dönük en önemli projesi ve misyonu vadeli işlemler piyasasını hayata geçirmektir.
1.11 Lisanslı depolar, finans kuruluşlarına kredinin tahsilatında çok büyük avantajlar sağlamaktadır.
1.12 Lisanslı depoculuk yatırımları Ülkemizde özellikle çelik silo ve taşıyıcı sistemleri, laboratuvar cihazları gibi birçok cihaz, makine, ekipman ve sistemleri üreten firmaların gelişmesi ve standartlarının yükselmesini de sağlamıştır.
1.13 Ülkemiz, lisanslı depoculukla gelişen teknoloji sayesinde depolama sistemlerini ihraç eder duruma gelmiştir.
1.14 Lisanslı depo işletmeleri hububat sektöründe TMO'nun en büyük ve en önemli paydaşlarından biridir.
1.15 Lisanslı depo kapasitesi 2022 yılında yetersiz olsaydı TMO, üreticiler, yatırımcılar ve birçok sektör sıkıntıya girmiş olacaktı. 2022 yılında TMO alımlarının yüzde 60-70'i lisanslı depolar üzerinden yapılmıştır.
1.16 TMO'nun yapmış olduğu 1,5 milyon tona yakın depo lisanslı depoya dönüştürülmüştür.
1.17 Lisanslı Depoculuk Kanunu'nda öngörüldüğü şekliyle lisanslı depoculuğun öncelikle üreticiye, ürünlerin kalitesine, ülkenin menfaatine, hububat piyasalarının istikrarına katkı sunmasını beklenmektedir.
1.18 Mevcut fire uygulaması, önümüzdeki dönemde ürün ve bölge bazında da değerlendirme yapılarak ihtiyaçlar çerçevesinde yenilenebilecektir.
1.19 TÜRİB'de 160.000 kayıtlı yatırımcı bulunmakta olup elektronik ürün senedi piyasasının kuruluşundan bu yana geçen 3,5 yılda 100 milyar TL'yi aşan işlem hacmi gerçekleştirmiştir.
1.20 TMO, 2022 yılında 1 milyon tondan daha fazla ürünü, kiralanabilecek depo bulunmaması ve lisanslı deponun olmaması nedeniyle açık yığınlara stoklamak zorunda kalmıştır.
1.21 TMO'ya göre, 2023 yılında 1 milyon tonun üzerinde lisanslı depo yatırımı daha ülkemize kazandırılacak ve toplam kapasite 10 milyon tonun üzerine çıkabilecektir.

1.22 Kars İlimiz, lojistik üssü olması yönünde önemli potansiyele sahiptir. Bu bölgeye yapılacak lisanslı depo yatırımları önümüzdeki 10 yılda önem kazanacaktır.

1.23 Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğinde Haziran/2022'de yapılan değişiklik ile lisanslı depo ücret tarifesinin her yıl, tüketici fiyat endeksiyle, üretici fiyat endeksinin ortalaması oranında güncellenmesinin yapılacağı, yetkili sınıflandırıcı ücret tarifesinin de lisanslı depo ücret tarifesinde olduğu gibi aynı yöntemle artacağı hükme bağlanmıştır.

1.24 Hububat, baklagiller ve yağlı tohumlarda fire ve teminat tarifesi yürürlüğe girmiştir.

1.25 Teminat mektubu ve kefalet sigortası komisyon oranlarının düşürülmesinin tamamen piyasa koşullarına bağlı olduğu, Ticaret Bakanlığı'nın bu konuda bir müdahalesi olmadığı ifade edilmiştir.

1.26 Lisanslı depoculuk sistemine verilen destekler sayesinde, 2018 yılında ÇKS'ye kayıtlı üreticilere ait ürünlerin, lisanslı depoda kalma gün sayısı 6,4 iken şu anda 40 gün ortalamaya kadar çıkmıştır.

1.27 Türkiye'nin Kefalet Senedi Sigortası alanında büyüme hedefi bulunmaktadır. Bu yıl içerisinde 29 firma, 1,2 milyar TL tutarında kefalet poliçesi kullanmıştır. Önümüzdeki iki yıl içerisinde 5 milyar TL'lik bir kapasite hedeflenmekte olup bu kapasite daha da artabilecektir.

1.28 Kefalet sigortalarında yıllık prim ortalaması şu anda yüzde 1,2 civarında gerçekleşmiştir.

1.29 Şirketler, lisanslı depo teminatlarında kefalet senedini kullandıklarında, banka teminat limitleri rahatlamakta ve bu bankalardaki limitlerin nakit kredilerde kullanılması imkânı sağlamaktadır.

1.30 Ziraat Bankası bugüne kadar 100'ün üzerinde lisanslı depo işletmesine 1,2 milyar TL kredi desteği sağlamıştır.

1.31 Çiftçiler, Ziraat Bankası'ndan ELÜS karşılığında sübvansiyonlu kredi kullanması halinde kredisini nakit olarak değil, mahsuplaşarak kapatabilmektedir.

1.32 ELÜS'ün rehin edilerek Ziraat Bankası'ndan kredi kullanılması halinde, rehini kaldırmaya gerek kalmaksızın satış yapılmakta, satış sonrası borç mahsup edilerek kalanı mudiye ödenmektedir.

1.33 Finans kuruluşları; lisanslı depolar sayesinde kredilerini ilk önce neye verdiklerini bilmelerini sağlıyor ve ELÜS aracılığıyla bir kredi verildiğinde kredinin nereye harcandığı konusunda bir tereddütleri olmamaktadır.

1.34 ELÜS'ün varlığı Bankalara otomatik olarak teminatlarının varlığını sağlamış oluyor. Bankalar teminatta üç şeye bakmaktadırlar: Birincisi, teminatın değeri ve zaman içerisinde teminatın değerinin korunup korunmadığı. İkincisi, teminatın hukuki olarak erişilebilirliği ve Bankaların o teminatı paraya çevirme gücünün olması. Üçüncüsü de teminatın likiditesi. Lisanslı depoculuk bu her üç yöntemde de Bankalara büyük avantajlar sağlamaktadır. Zaten sistemin bütünü belli bir fiyat dengelenmesini sağlamak üzere işlev verdiği için teminatların değerinin korunmasında büyük fayda sağlamaktadır.İşin bir ELÜS senedine bağlanıyor olması teminatın Bankalar için hukuki geçerliliğini ve erişilebilirliğini temin etmektedir.

1.35 Lisanslı depoculuk sisteminin bileşenlerine bakıldığında; ilk olarak tarımsal bir ürün var. İkinci olarak bu ürünün kalitesini, ederini Bankalara gösteren yetkili sınıflandırıcılar, üçüncü olarak bu ürünün sağlıklı, güvenilir, uzun vadeli olarak depolanmasını sağlayan lisanslı depocular, bu ürünün mülkiyetini ifade eden devlet güvencesini bir yerde taşıyan ELÜS senedi, bu ELÜS senetlerinin ticaretinin yapılacağı TÜRİB ve son olarak da tabii ki bu teminatın güvencesi olacak olan sigortalar ve tazmin fonu, bunların hepsi bir araya geldiğinde gerçekten bankacılık açısından pek çok, hani normal bir emtia sigortasına kıyasla bakıldığında tarımsal ürünler çok daha finanse edilebilir, çok daha avantajlı bir ürün haline gelmiş olmaktadır.

1.36 Bu tür kongrelere çiftçilerin de katılımı sağlanmalıdır.

1.37 Lisanslı depoculuk konusunda oluşmuş bilgi birikimimiz, çevre ülkeler, özellikle Rusya, Ukrayna, Bulgaristan, Kazakistan ve diğer Türk devletlerinde de değerlendirilebilecektir.

2. LİSANSLI DEPOCULUK SİSTEMİNDE MEVCUT SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

2.1 Lisanslı depoların bulunduğu birçok yerde nakliye fiyatlarından kaynaklı sıkıntı yaşanmakta olup nakliye fiyatlarının serbest piyasa koşullarında oluşması gerekmektedir.

2.2 Lisanslı depoların cumartesi günleri de ürün teslim edecek şekilde mesai yapması yerinde olacaktır.

2.3 Ticaret Bakanlığı'nın, önümüzdeki dönemde fındık, kuru kayısı, antepfıstığı, kuru üzüm gibi ürünlerde de lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için özel olarak çalışma yapması gerekmektedir.

2.4 Bugün itibariyle 40.000 ton kapasiteli bir lisanslı depolama tesisinin anahtar teslimi yatırım tutarı 100 milyon TL civarındadır. Bu nedenle lisanslı depoların yatırıma devam edebilmesi ve hizmetlerini sürdürebilmesi için gelir düzeyleri arttırılmalıdır.

2.5 Depo kira ücretlerinin, güncellendiği tarih itibariyle lisanslı depoda bulunan eski veya yeni ürün ayrımı yapılmadan geçerli olması gerekmektedir.

2.6 ELÜS satışında yapılan kesintiler düşürülmelidir.

2.7 Mısır kurutma ücreti, nakit olarak tahsil edilmekte olup kurutma karşılığı miktar kesintisi yapılabilir ve ELÜS düzenlenebilir hale getirilmelidir.

2.8 Lisanslı depolarda buğday ve arpa için rutubet üst sınırı % 14,5 olup % 14'e düşürülmelidir.

2.9 Yürürlükte olan fire tarifesinde yıllık binde 3,5 oranındaki fire kesintisi yetersiz olup ürün çeşidi ve bölgelerin fire durumu göz önünde bulundurularak yeniden güncellenmelidir.

2.10 Mudiler ELÜS karşılığı kredi kullanamamakta olup sorun ivedilikle giderilmelidir.

2.11 Çiftçilerimize sağlanan ELÜS karşılığı %0 faizli kredi sistemi işlevsel hale getirilmelidir.

2.12 Lisanslı depoculuk sistemi hububat dışındaki diğer ürünler için de geliştirilmelidir.

2.13 Çiftçilerimize depo kira ücretinin tamamı destek olarak verilmelidir.

2.14 Lisanslı depolar üzerinden ürününü satan çiftçilere sağlanan stopaj muafiyeti süresi uzatılmalıdır.

2.15 Çiftçilere sağlanan nakliye desteği günün şartlarına göre güncellenmelidir.

2.16 Tüm destekler çiftçiler adına doğrudan lisanslı depo işletmelerine ödenmeli, çiftçiler bürokrasiyle uğraşmak zorunda bırakılmamalıdır.

2.17 Ürününü lisanslı depolara teslim eden çiftçilere ödenen fark ödemeleri artırılmalıdır.

2.18 Çiftçilerimize verilen 6 TL/TON/AY depo kira ücreti desteği bugünkü kira ücretlerine göre çok düşük kalmış olup güncellenmelidir.

2.19 Lisanslı depoların bulunduğu yerlerdeki nakliye kooperatifleri büyük sıkıntılar çıkarmakta olup yüksek nakliye ücreti istemektedirler. İlgili kurumlar mutlaka bu sorunu çözmelidirler.

2.20 Lisanslı depolarda depolama süresi TMO haricinde 2 yıldan 1 yıla düşürülmüştür. TMO'nun bu süre boyunca ürününü lisanslı depoda tutması halinde lisanslı depolar depolama giderlerine katlandığı halde hiçbir depo kira geliri tahsilatı yapamamaktadır (hatta bu süreçte eski depo kira ücret tarifesinin işlemesi söz konusu olduğundan önemli gelir kaybı oluşturmaktadır). Bu kapsamda meydana gelen finansman sorununun çözümü için tarımsal kredi faiz oranlarından lisanslı depolara kredi açılması, TMO'nun lisanslı depolarda bulunan ve bir yılın sonunda devretmediği ürün için bir yıllık depo kira ücretini ödemesi ve sonrası için yeni ücret tarifesinin geçerli olacak şekilde düzenleme yapılması gerekmektedir.

2.21 TÜRİB'de satışa koyulan ELÜS için teklif alınabilecek şekilde düzenleme yapılması gerekmektedir.

2.22 Lisanslı depolardaki nakit döngüsü lisanslı depoların belini bükmektedir. Depo kira ücreti faturaları aylık olarak düzenlenmekte ve KDV'leri aylık olarak ödenmektedir. Ancak tahsilat yetkisi kanunla sınırlandırıldığından kanunla tahsil edilemeyen bir paranın vergisinin ödenmektedir. Dolayısıyla lisanslı depoların vergide tahakkuk esasına göre değil, tahsil esasına göre çalışacağı bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

2.23 TÜRİB'deki ELÜS işlemlerinde binde 5'i bulan kesintiler makul oranda düşürülmelidir.
2.24 TÜRİB işlem seansı 09.30-12.00 ya da 10.00-12.00 şeklinde düzenlenmelidir.
2.25 Lisanslı depo teminatları ve komisyon oranlarının çok yüksek olması nedeniyle lisanslı depolar temininde çok büyük zorluklar yaşanmaktadır.
2.26 Lisanslı depolardaki çiftçi ürünlerine bankalar icra koymakta, bu ürünler ne satılabilmekte, ne de lisanslı depodan çekilmektedir. İcra kapsamındaki ürünler, bu nedenlerle depolarda atıl kapasite oluşturmakta, depolama planını bozmakta, depolar optimum kullanılamamaktadır. Bu nedenle çiftçilerin banka yatırım hesabına ve lisanslı depolardaki çiftçi ürünlerine haciz konulması engellenmeli ve lisanslı depolar icra ve iflas işlemleri dışında bırakılmalıdır.
2.27 Teminat mektubu yerine gayri menkul ipoteği verilmesi halinde çıkan harç tutarları yüksek seviyede kalmakta olup oranlar düşürülmelidir.
2.28 TÜRİB'de ELÜS kesintileri sadece satışlardan yapılmaktadır. Satışı genellikle çiftçiler yaptığı için bu çiftçiye yük getirmektedir. Çiftçiye yük getiren bu maliyetin azaltılması için hem alıcıdan hem satıcıdan kesinti yapılacak şekilde düzenleme yapılmalıdır.
2.29 TÜRİB, fiyat manipülasyonlarını engellemek adına ELÜS'lerin aynı gün alınıp aynı gün satışına müsaade etmiyor, satış işlemi takastan sonra ancak ertesi günü yapılabiliyor. Bu konuya çözüm getirilmelidir.
2.30 Gelir vergisi muafiyeti 2023 yılının sonunda bitiyor, bu süre uzatılmalıdır.
2.31 Daha önce lisanslı depoya ürün teslim eden tüccar ve sanayiciye verilen kira desteği, en azından sanayiciye tekrar verilmeye başlanmalıdır.
2.32 TÜRİB yazılımını geliştirerek platform üzerinden alım-satım emir işlemlerini daha pratik hale getirilmelidir.
2.33 TÜRİB platformunda işlem gören ürün miktarının 500 kilodan az olmaması gerekmektedir.
2.34 Analiz ücretlerinin MKK'dan kesilmesi konusu Ticaret Bakanlığı'nın gündeminde olup, çalışmalara devam etmektedir.
2.35 Fire miktarlarına ait tutarlar mudilerden kesilip lisanslı depoların hesabına yatıyor, ama KDV'siyle ilgili problemler var, fatura kesilemiyor. Bununla ilgili KDV istisna muafiyeti sağlanması yönünde çalışma yapılmalıdır.
2.36 Mısır kurutma sürecinde farklı uygulamalar var, farklılıkların giderilmesi konusunda TMO ve Ticaret Bakanlığı'nın ortak çalışması bulunmaktadır.
2.37 TÜRİB platformunda; sözleşmeli tarım adı altında TMO, Türk Şeker, Tarım Kredi gibi kurumlara avans ödemesi yapılabilir şekilde özel bir işlem türü geliştirilmiştir. Orada söz konusu kurumlar, hasat veya ekiliş öncesi üreticilere ayni ya da nakdi bir ödeme yapmışlarsa, satışta mahsup edilebilmektedirler. Fakat bunu genele, özel sektöre yaymak konusunda Ticaret Bakanlığının uygun görüşü gerekmektedir.
2.38 TÜRİB, izin verilirse ISIN bazında hangi lisanslı depoda ve ne kadar ürün olduğunu yayınlayabilecektir.

3. LİSANSLI DEPO ŞİRKETLERİNE YÖNELİK TALEP, BEKLENTİ VE ÖNERİLER

3.1 Lisanslı depo işletmeleri, asli görevi olan depoculuk hizmeti vermesi, nakliyecilik yapmaması ve nakliyelerde kendi araçlarının kullanılması şartının öne sürülmemesi gerekmektedir.

3.2 Bazı lisanslı depoların sadece kendilerine ait ürünleri lisanslı depoya stoklayarak, üreticinin lisanslı depoya teslim etmek istediği ürünü teslim almak istememeleri kabul edilemez bir durumdur.

3.3 Lisanslı depolar, giriş ve çıkışlarda kesinlikle mudiler arasında ayrımcılık yapılmamalıdırlar.

3.4 Lisanslı depodan ürün çıkışlarında tesis günlük kapasitesinin çok altında ürün teslimi kabul edilemez bir durumdur.

3.5 Toprak Mahsulleri Ofisi ile protokol imzalayan lisanslı depoların TMO'ya ürün satmak isteyen üreticilere kolaylık sağlaması gerekmektedir.

3.6 Kurutma tesisi bulunmasına rağmen belli rutubetin üzerindeki mısırın kabul edilmemesi sorundur.

3.7 Her rutubetteki üretici ürünleri kurutularak teslim alınmalı ve üretici isterse rahatlıkla TMO'ya satabilmelidir.

3.8 Yüksek tutarda kurutma ücreti istenmemelidir. Bu konuda çalışma yapılarak, kurutma ücretleri standarda bağlanmalıdır.

3.9 Mevcut lisanslı depo işletmelerinden 13 şirketin, "Depo bana lazım, ben kendi malımı koyacağım" gerekçesiyle TMO ile protokol imzalamamış olması kabul edilebilir bir durum değildir.

3.10 TMO, üreticilerimize ve sanayicilerimize sorun meydana getiren, sistemin geleceği için endişe kaynağı olan, sadece kendi malını depolayan ya da bulunduğu yerde tekelleşmeye giderek piyasa yapısını bozucu faaliyet yürüten firmalarla işbirliği yapmayacaktır.

3.11 TMO ile lisanslı depoculuk firmaları arasında imzalanan protokole uymayan ya da TMO uygulamalarına uygun hareket etmeyen, sadece kendi ticari çıkarlarını düşünerek tek yönlü hareket eden depoculuk firmalarıyla önümüzdeki dönemlerde protokol imzalanmayacağı, hatta protokol imzalanmış olsa bile bu firmaların depolarındaki ürünlerin başka yere taşımak pahasına protokollerini feshedileceği belirtilmiştir.

3.12 Ticaret Bakanlığının en temel görevi, denetim ve gözetim olup bu görevler önümüzdeki dönemde daha yoğun, çerçeveyi daha netleştirerek ve sıkı bir şekilde yerine getirilecektir.

3.13 Ticaret Bakanlığının denetimlerdeki amacının işi zorlaştırmak değil, sistemin doğru işlemesi adına, sistemin geleceğinin zarar görmemesi adına yanlış yapanlara müsaade edilmemesidir.

3.14 Denetimler sonucunda da gerekli yaptırımlar uygulanabilecektir.

3.15 Ticaret Bakanlığı'nca lisanslı depolara yönelik inceleme esnasında tespit edilen, ancak lisansa engel olmayan hususlar ile Ticaret Bakanlığı web sayfasında yayınlanan depolama kriterlerine göre tespit edilen eksiklikler, lisans süresinin uzatılmasına yönelik inceleme esnasında giderilmiş olmalıdır. Aksi taktirde lisans yenileme işlemi yapılmayacaktır.

3.16 Lisanslı depo şirketlerinin bağımsız denetime tabidir ve mevzuat gereği bağımsız denetim firmalarını seçmek zorundadırlar. Birçok lisanslı depo işletmesi bağımsız denetim firmasını belirlememiştir. Bu konuda Ticaret Bakanlığı esneklik göstermeyecektir.

3.17 Bağımsız denetim firmalarını seçmeyen, denetçilerini seçmeyen firmalar, yapacakları ilk genel kurulda bu bağımsız denetçilerini seçip, tescillerini sağlamaları gerekmektedir.

3.18 Ticaret Bakanlığı Tazmin Fonunca, Bağımsız Denetim Raporlarıyla birlikte Kurumlar Vergisi Beyannamesi ve detay mizanları da talep edilmektedir. Mizanların sağlıklı bir şekilde oluşup oluşmadığının bu denetim raporlarından görülebilmektedir.

3.19 Lisanslı depoların bilançolarında özellikle şirket özvarlıkları çok önemlidir. Birçok firmanın bu özvarlıklarına dikkat etmediği, özvarlığı azalan firmaların zarar ettiği görülmektedir. Bu şekilde olan firmalar dikkatle takip edilmekte olup bu durumda olan firmalar gerekirse sermaye artırımı yapmak suretiyle özvarlıklarındaki bu azalmayı bertaraf edebileceklerdir.

3.20 Lisanslı depo firmalarının bağımsız denetime tabi olması sebebiyle Ticaret Kanunu açısından Olağan Genel Kurul Toplantılarını zamanında yapmaları gerekmektedir.

3.21 Lisanslı depo işletmelerinin bağımsız denetime tabi olması sebebiyle web sayfaları olması ve bazı bilgilerin yer alması gerekmektedir.

3.22 Tazmin fonuna kefalet sigortası verileceği zaman mutlaka; aracı kurumun yetkili olup olmadığı kontrol edilmeli ve poliçe düzenleyecek sigorta firmasının Türkiye Sigortalar Birliğinde kayıtlı olup olmadığı, Sigorta Düzenleme Kurumunda isminin olup olmadığı Sigortacılık Düzenleme Denetleme Kurumu ve Türkiye Sigortalar Birliğinin sayfalarından araştırılmalıdır.

4. YETKİLİ SINIFLANDIRICILIK SİSTEMİ ÇÖZÜM VE ÖNERİLER

4.1 Yetkili Sınıflandırıcılık Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle giriş yanında çıkış analizinin zorunlu hale getirilmiş, 30.000 ton ve altındaki kapasiteli lisanslı depolardaki laboratuvarlarda bir personel yeterli olacak ve analiz ücretleri her yıl artacak şekilde düzenleme yapılmıştır.

4.2 Yapılan düzenlemeler ile yetkili sınıflandırıcıların giderleri azaltılmış ve gelirleri artırılmıştır. Bu nedenle bundan sonraki süreçte yetkili sınıflandırıcıların tamamen bağımsız şekilde hareket etmesi beklenmektedir.

4.3 TMO Ürün Teknolojisi Laboratuvar Şube Müdürlüğünce, Referans yetkili sınıflandırıcıların 241 noktadaki laboratuvarlarda 17 ürün grubu için hizmet verdiği belirtilmiştir.

4.4 18 tane ticaret borsalarımıza, 4 tanesi de özel sektöre ait olmak üzere, toplam 22 tane Yetkili Sınıflandırıcı bulunmaktadır.

4.5 Yetkili sınıflandırıcı laboratuvarı denetimlerinde; laboratuvar personelinin ücret kaynaklı olarak sık sık değişmesi, personele zaman zaman müdahale edilmesi sorunları bulunmaktadır.

4.6 Yetkili sınıflandırıcı analiz ücretlerinin MKS üzerinde tahsil edilmesi sağlanmalıdır,

4.7 Yönetmelik kapsamında, yetkili sınıflandırıcı şirketlerin düzenledikleri evrakları 10 yıl süreyle saklamaları gerekmektedir.

4.8 Buğdayda çok fazla çeşit ve sınıf bulunmaktadır. Lisanslı depolar bu kadar buğday için ayrı ayrı depolama şansı bulmakta zorlanmaktadırlar. Buğdayda sınıf sayısının azaltılması yerinde olacaktır.

4.9 Mısır depolama bareminde sınıflandırma kriteri olan kırık tane oranının aralığının genişletilmesi uygun olacaktır.

4.10 Referans yetkili sınıflandırıcı laboratuvarlarınca, uzaktan denetimlerin, ocak, şubat ayında, yerinde denetimlerin ise mart, nisan, mayıs aylarında yapılarak hasat döneminde işlerin akamete uğratılmaması gerekmektedir.

4.11 Çeşit veya ISIN sayısının 18'den 8'e düşürülmesi konusunda TMO çalışmalar yapmaktadır.

4.12 Yapay zekâ teknolojilerinin kullanılarak bütün fiziksel analizlerin cihazla yapılması yönünde ciddi çalışmalar var. Çalışma bir noktaya ulaşırsa, analiz itirazlarını da ortadan kaldıracaktır.

4.13 Sanayiciler, lisanslı depodan ürün almadan önce numune alarak fiziksel ve kimyasal analiz yapma imkanı sağlanmasını talep etmişlerdir.

ORGANİZASYON KOMİTESİ

- Serdar GENÇ — LİDAŞDER Yönetim Kurulu Başkanı
- Mahmut GÜZEL — LİDAŞDER Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
- Hasan Burak KALELİ — LİDAŞDER Yönetim Kurulu Üyesi
- Yahya KASSAP — LİDAŞDER Yönetim Kurulu Üyesi
- Suat EKİZ — LİDAŞDER Yönetim Kurulu Üyesi
- Hikmet ÖZKAN — LİDAŞDER Genel Sekreter

PROTOKOL VE PANELİSTLER

PROTOKOL

- Sezai UÇARMAK — Ticaret Bakan Yardımcısı
- İbrahim YUMAKLI — Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı
- Selçuk ÖZTÜRK — TOBB Başkan Yardımcısı
- Ahmet GÜLDAL — TMO Genel Müdürü
- Haluk TEZCAN — TUSAF Yönetim Kurulu Başkanı
- M. Ülkü KARAKUŞ — TÜRKİYEM-BİR Yönetim Kurulu Başkanı

PANELİSTLER (Panel sırasına göre düzenlenmiştir)

- Adem BAŞAR — İç Ticaret Genel Müdürü
- Ali KIRALİ — TÜRİB Genel Müdürü
- Gökhan GÜRBÜZ — TMO Alım ve Muhafaza Daire Başkanı
- Mahmut GÜZEL — LİDAŞDER Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
- Yahya TOPLU — TMO-TOBB Lidaş Yönetim Kurulu Başkanı
- Hüseyin ÇEVİK — Konya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı
- Haluk TEZCAN — TUSAF Yönetim Kurulu Başkanı
- Aykut GÖYMEN — Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği, Yönetim Kurulu Başkanı
- M. Ülkü KARAKUŞ — TÜRKİYEM-BİR Yönetim Kurulu Başkanı
- İsmail KEMALOĞLU — İK Danışmanlık, Kurucu
- Bahar EMRE — İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Lisanslı Depoculuk Daire Başkanı
- Mustafa Umut ÖZGÜL — Tazmin Fonu Yönetim Kurulu Başkanı
- Gül ÖZCAN — MKK Saklama Operasyonları Direktörü
- Nesrin ÖZKURT — TÜREV Araçlar VE Enerji Emtia Takas Bölümü Direktörü
- Adnan BENLİ — İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı
- Muharrem SATAR — Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Çalışma Grup Sorumlusu
- Remzi DUMAN — Türkiye Sigorta AŞ Genel Müdür Yardımcısı
- Engin ÇEKİCİ — Ziraat Bankası Tarım Bankacılığı Başkanı
- Edip Kürşad BAŞER — Denizbank Genel Müdür Yardımcısı
- Cihan SOYALP — TMO Genel Müdür Yardımcısı
- Hidayet FODUL — TMO Ürün Teknolojisi VE Laboratuvar Şube Müdürü
- Mustafa UYSAL — Toprak Lidaş Yönetim Kurulu Başkanı
- Avşin KAŞIKÇI — Kavukçu Ulaş Gıda, Yönetim Kurulu Başkanı
- Mehmet ÖPÖZ — Konya Ticaret Borsası KLD Yetkili Sınıflandırıcı Koordinatörü
- Zeki DEMİRTAŞOĞLU — Bastak Yetkili Sınıflandırıcı Lab. Ltd. Şti. Kurucu Ortağı
- Hikmet ÖZKAN — LİDAŞDER Genel Sekreteri
- Necla KÜÇÜKÇOLAK — TÜRİB Genel Müdür Yardımcısı

LİDAŞDER
TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPO ve
YETKİLİ SINIFLANDIRICI ŞİRKETLERİ DERNEĞİ

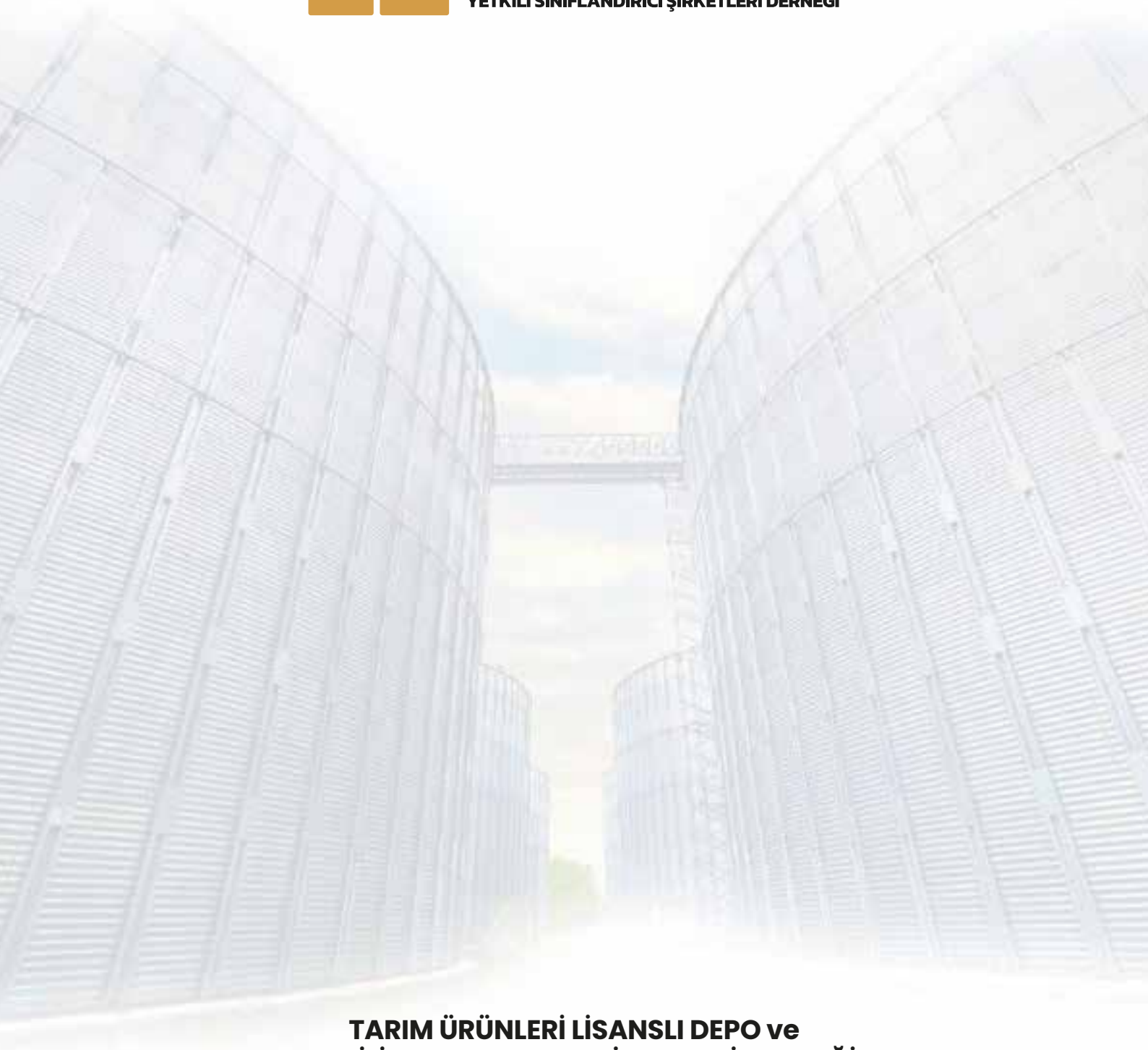

TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPO ve
YETKİLİ SINIFLANDIRICI ŞİRKETLERİ DERNEĞİ

Cevizlidere Cd. 1288. Sk. A Blok, No:1/5, Çankaya/ANKARA
0 538 044 86 00 • lidasder.org.tr • lidasder@lidasder.org.tr